

6.ÜNİTE

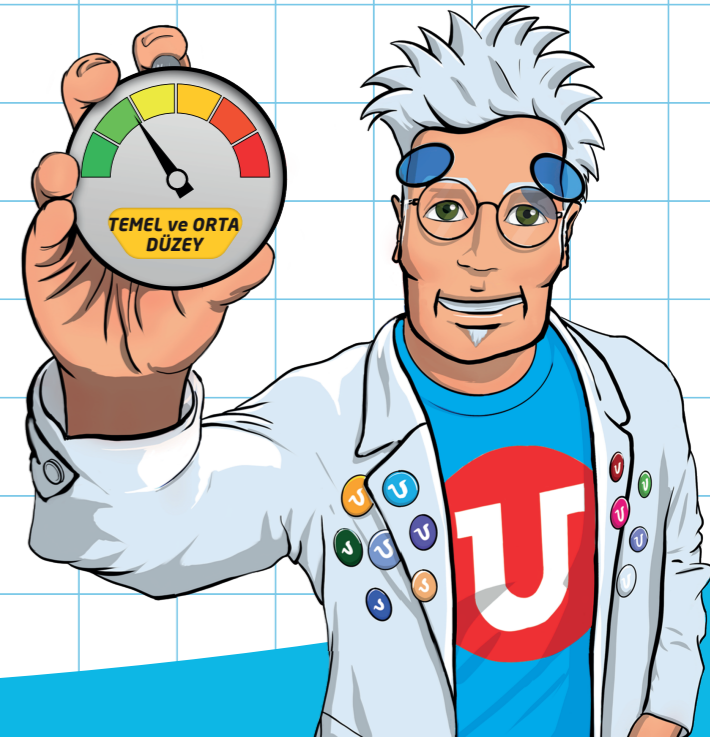

TYT Temel ve Orta Düzey Fizik Soru Bankası

Katı Basıncı - Sıvı Basıncı

OKTAY KURT

KATI BASINCI - SIVI BASINCI

BASINÇ

KATI BASINCI

SIVI BASINCI

GRAFİKLER

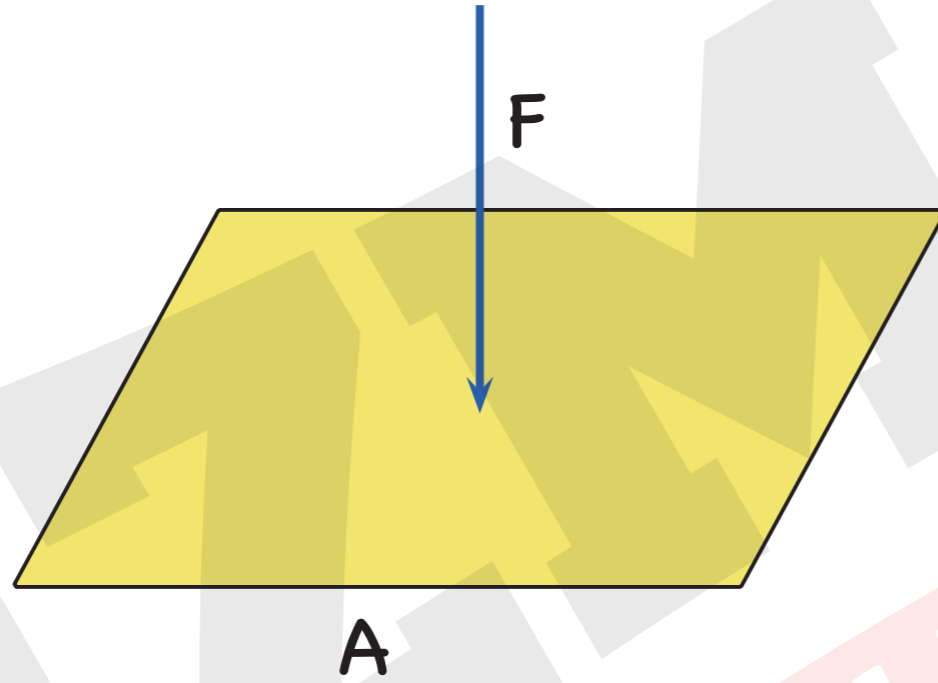
Katı Basıncı-Sıvı Basıncı

Bu konudan Tyt'de son üç yılda soru gelmedi ama son onbeş yılda sekiz soru geldi.

Basınç (P)

→ Birim yüzeye dik olarak etki eden kuvvete basınç denir.

A alanlı yüzeye
1 m² yüzeye

F kadar kuvvet
P

$$P = \frac{F}{A}$$

$$\text{Basınç} = \frac{\text{Basınç Kuvveti}}{\text{Yüzey Alanı}}$$

$$P = \frac{F}{A}$$

$F \rightarrow N$
 $A \rightarrow m^2$

$\frac{N}{m^2} = \text{Pascal (Pa)}$

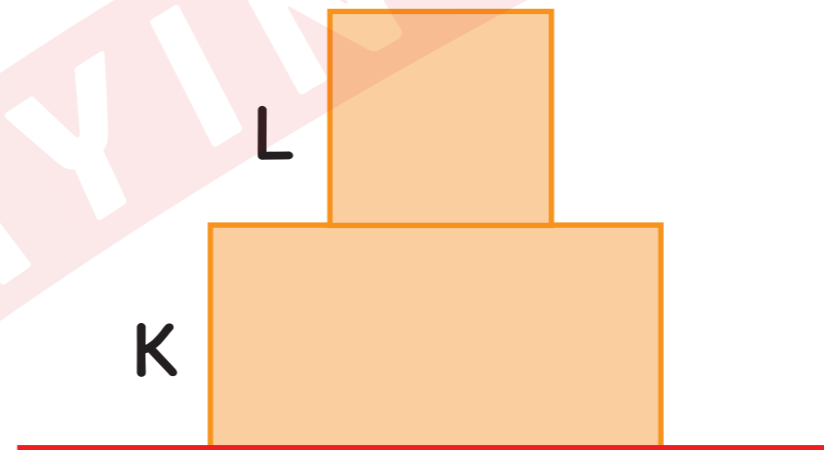
Katı Basıncı

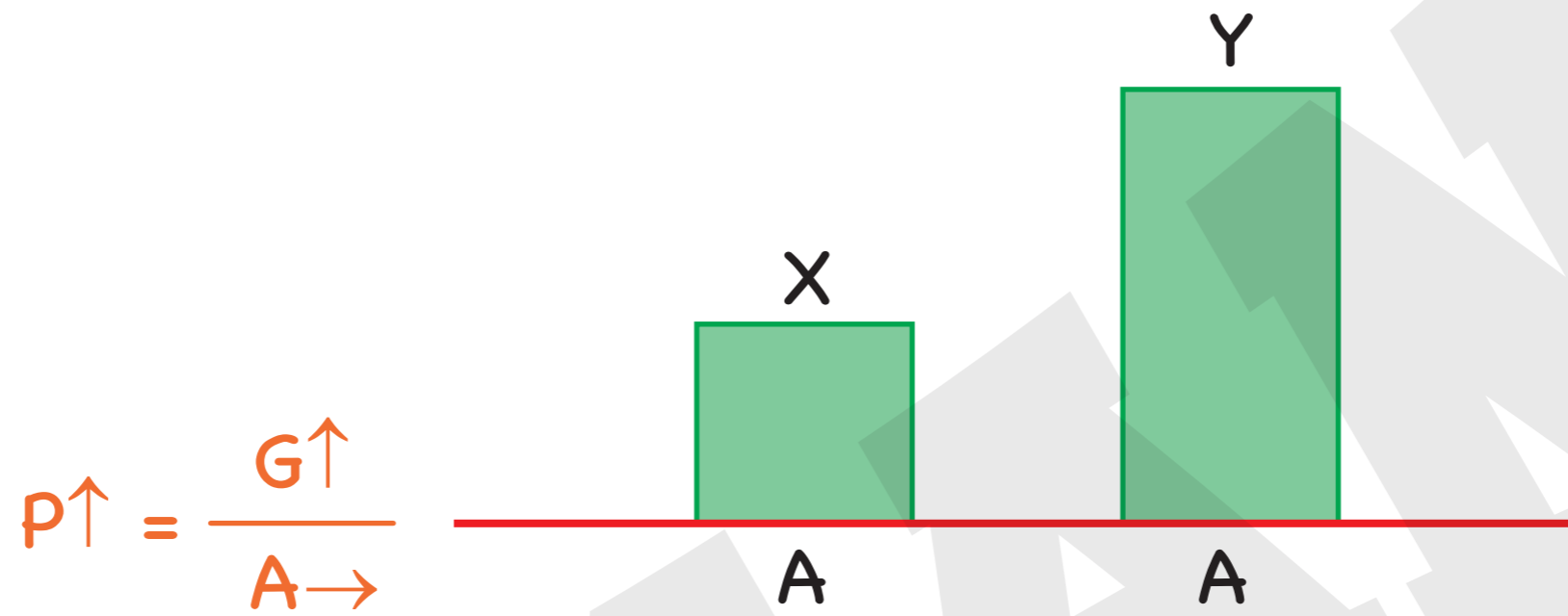
$$P = \frac{F}{A}$$

$$P_1 = \frac{G_K}{A}$$

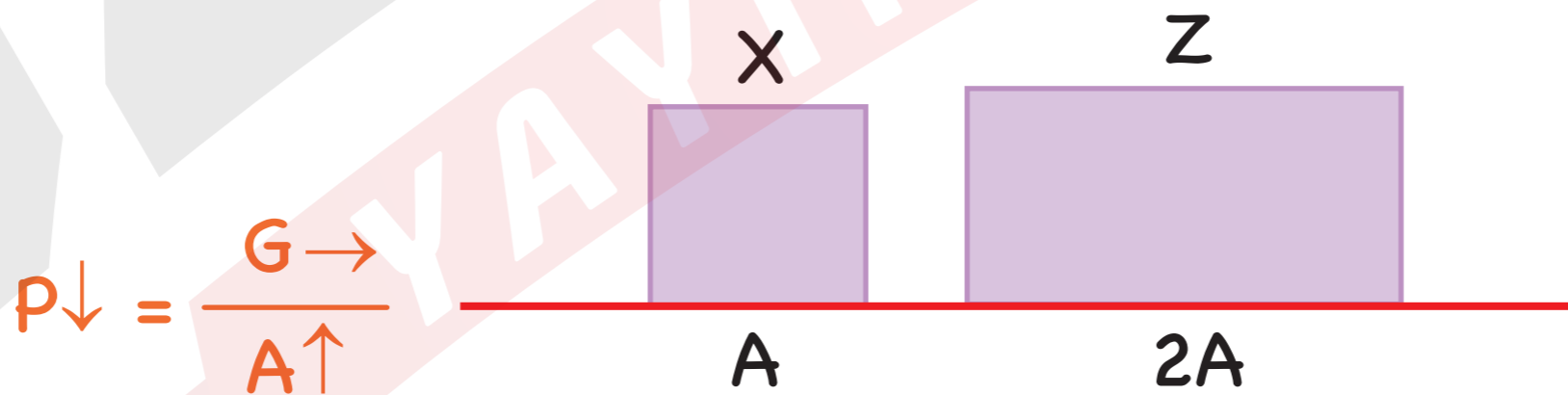

$$P_2 = \frac{G_K + G_L}{A}$$

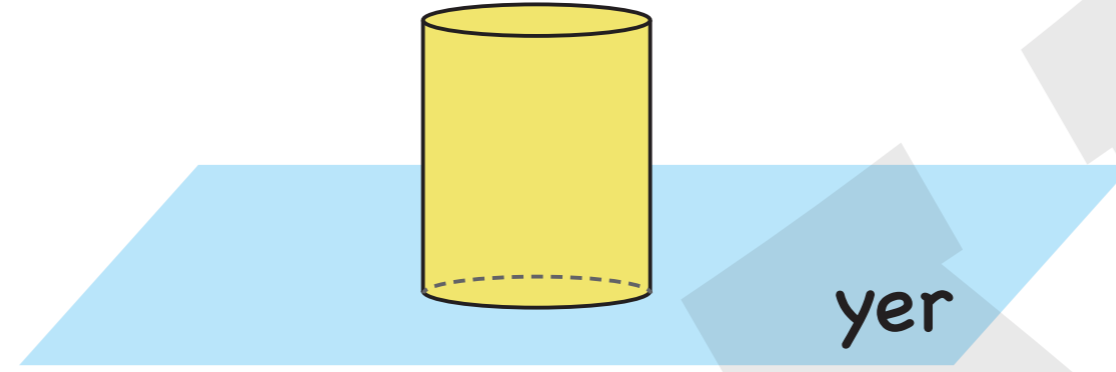
$$G_Y > G_X \rightarrow P_Y > P_X$$

$$P \downarrow = \frac{G \rightarrow}{A \uparrow}$$

$$G_X = G_Z \rightarrow P_Z < P_X$$

Örnek:

Fizik dersinde şekildeki silindirin ağırlığını ve taban alanını ölçen öğrenciler ağırlığı 50 N, taban alanını 50 cm^2 buluyor.

Öğretmen silindirin yere uyguladığı basıncı sorduğunda;

Fikret : 1 N/cm^2

Şükran : 1 Pascal

Tuğba : 1 cm^2 alana 1 N büyüklüğünde kuvvet

diyerek cevap veriyor.

Buna göre, hangi öğrenciler doğru cevap vermiştir?

A) Yalnız Fikret

B) Yalnız Şükran

C) Fikret ve Şükran

D) Fikret ve Tuğba

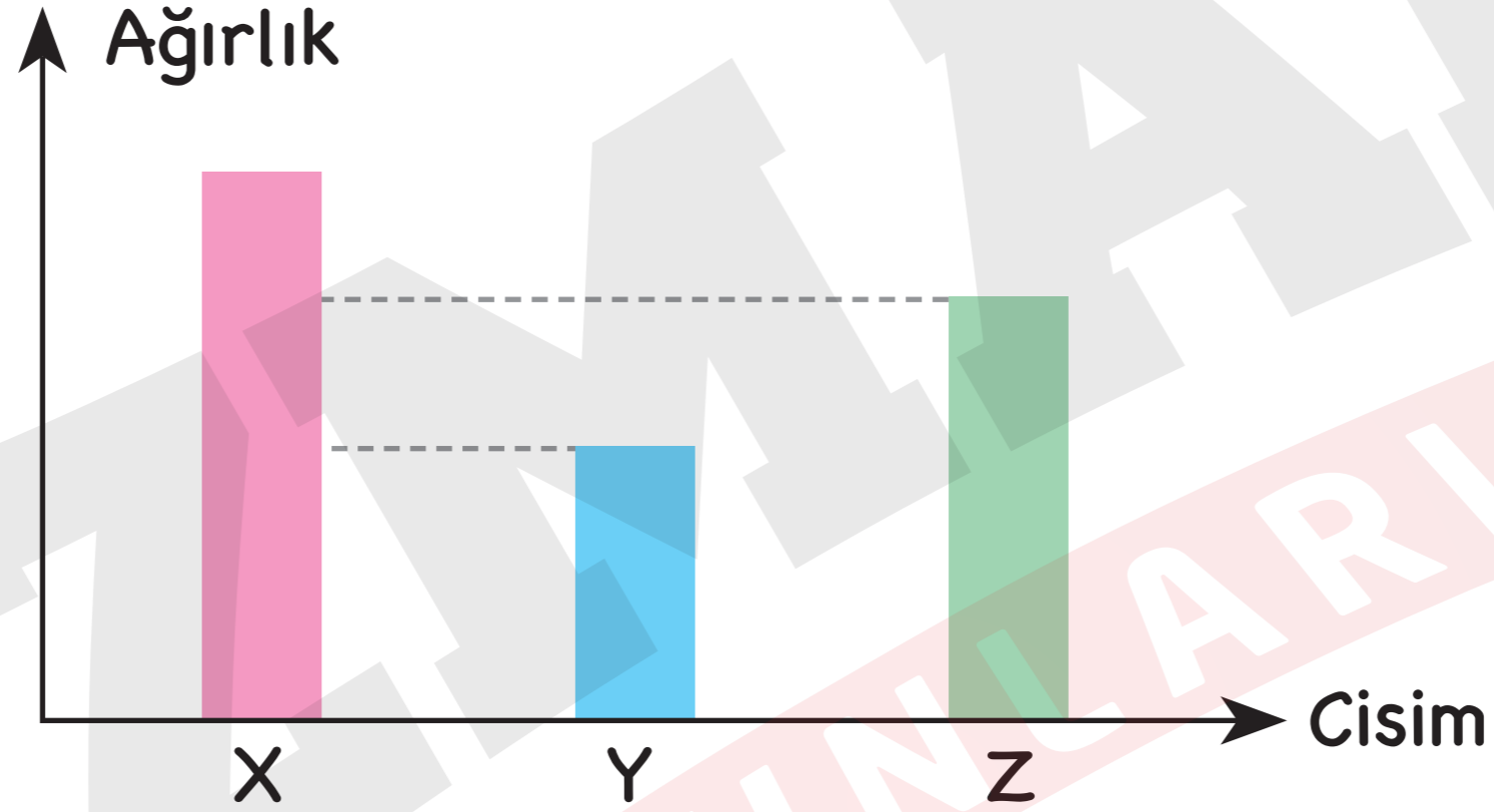
E) Şükran ve Tuğba

Örnek:

Taban alanları eşit X, Y, Z cisimlerinin ağırlıklarının sütun grafikleri şekildeki gibidir.

Buna göre X, Y, Z cisimlerinin yere uyguladıkları basınçlar P_X , P_Y , P_Z arasındaki ilişki nedir?

A) $P_X > P_Y > P_Z$

B) $P_X > P_Z > P_Y$

C) $P_Y > P_Z > P_X$

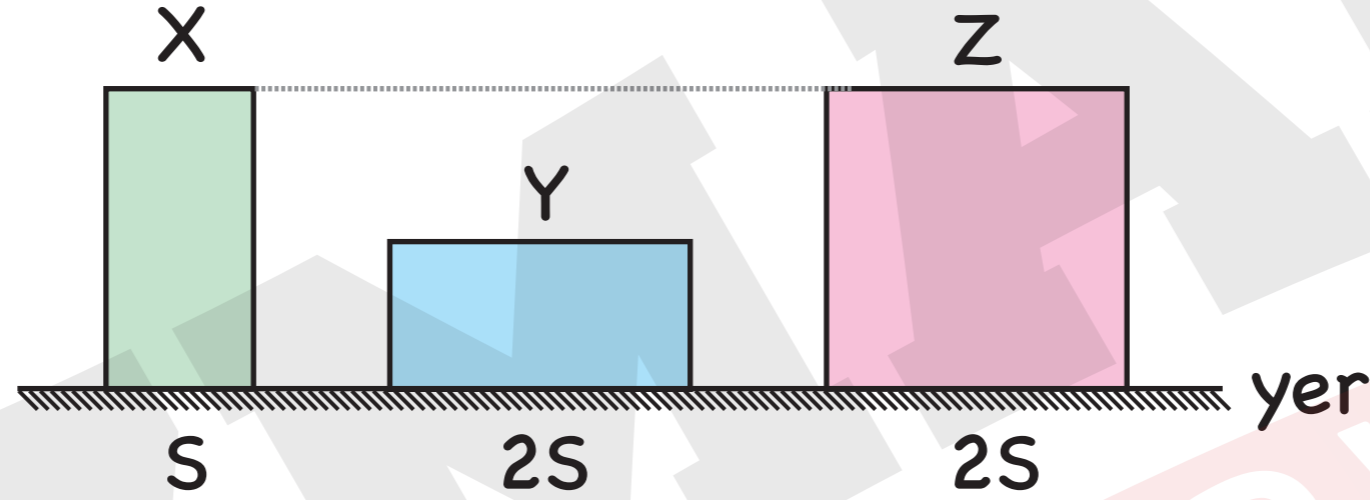
D) $P_Y > P_X > P_Z$

E) $P_Z > P_Y > P_X$

Örnek:

Düşey kesitleri şekildeki gibi olan X, Y, Z cisimlerinin ağırlıkları eşit, taban alanları S, 2S, 2S dir.

Buna göre, cisimlerin yere uyguladıkları basınçlar P_X , P_Y , P_Z arasındaki ilişki nedir?

A) $P_X = P_Y = P_Z$

B) $P_X < P_Y = P_Z$

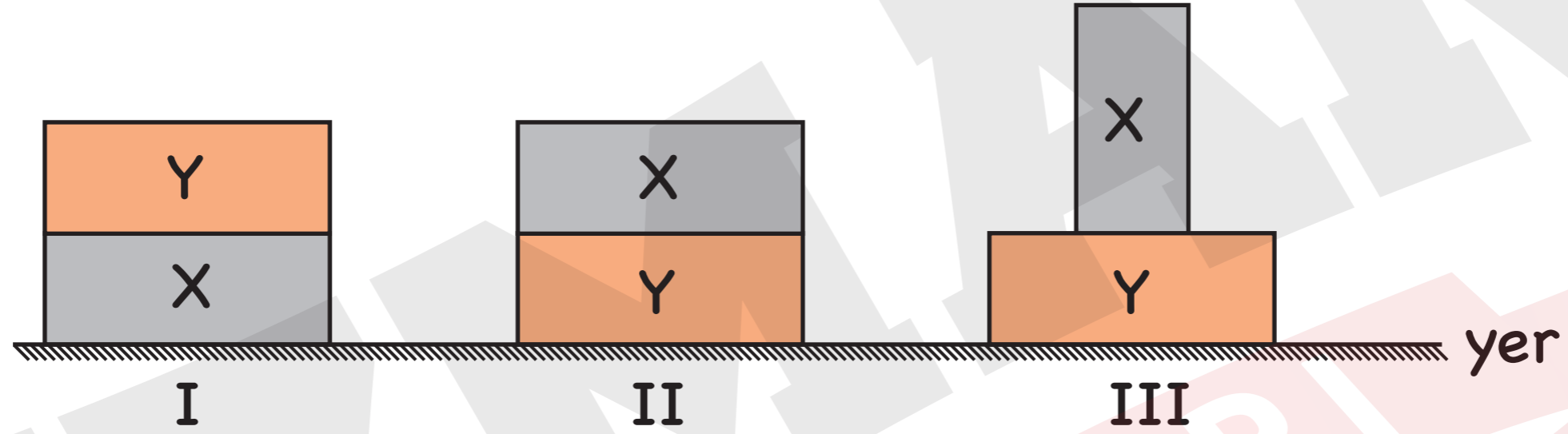
C) $P_Y = P_Z < P_X$

D) $P_Y < P_X = P_Z$

E) $P_Y < P_X < P_Z$

Örnek:

Boyutları aynı olan şekildeki X prizması demirden, Y prizması bakırdan yapılmıştır. İçleri dolu prizmalar yatay zemine I, II, III durumlarında ayrı ayrı konuluyor.

Buna göre, I, II, III durumlarında yere uygulanan basınçlar P_1 , P_2 , P_3 arasındaki ilişki nedir?

A) $P_1 = P_2 = P_3$

B) $P_1 > P_2 > P_3$

C) $P_1 > P_2 = P_3$

D) $P_2 > P_1 > P_3$

E) $P_3 > P_2 > P_1$

Sıvı Basıncı

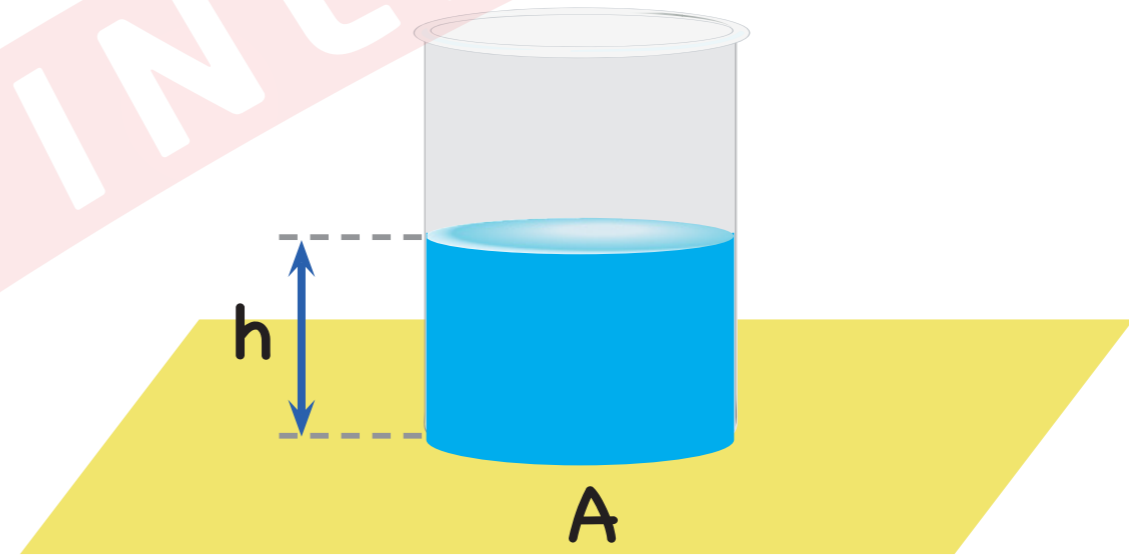
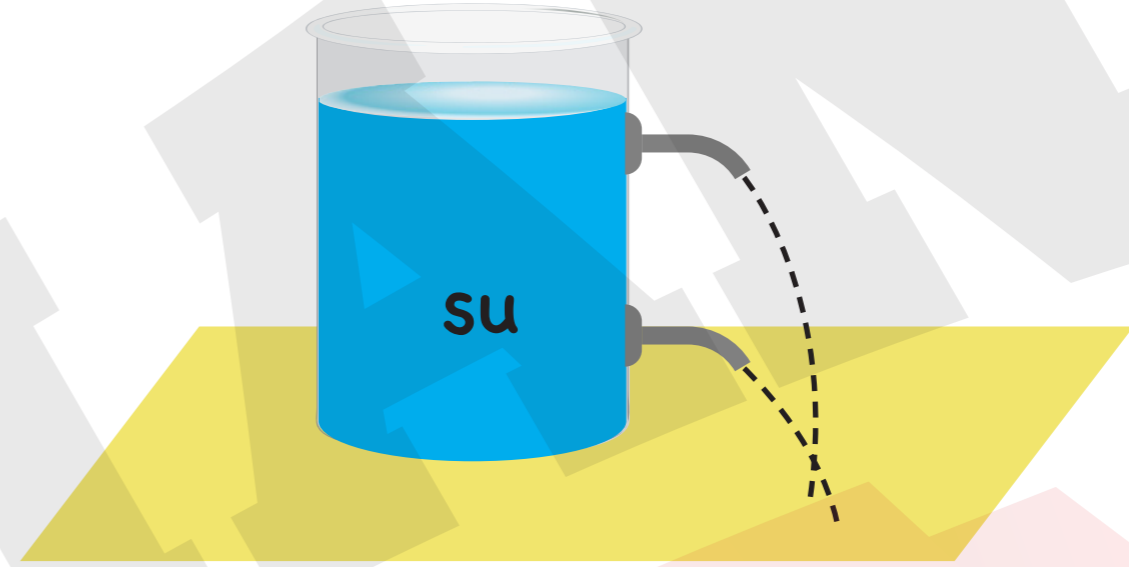
$$p = \frac{F}{A}$$

Kap tabanındaki sıvı basıncı

$$p = \frac{G}{A} = \frac{mg}{A} = \frac{dVg}{A}$$

$$p = \frac{dh \cdot Ag}{A}$$

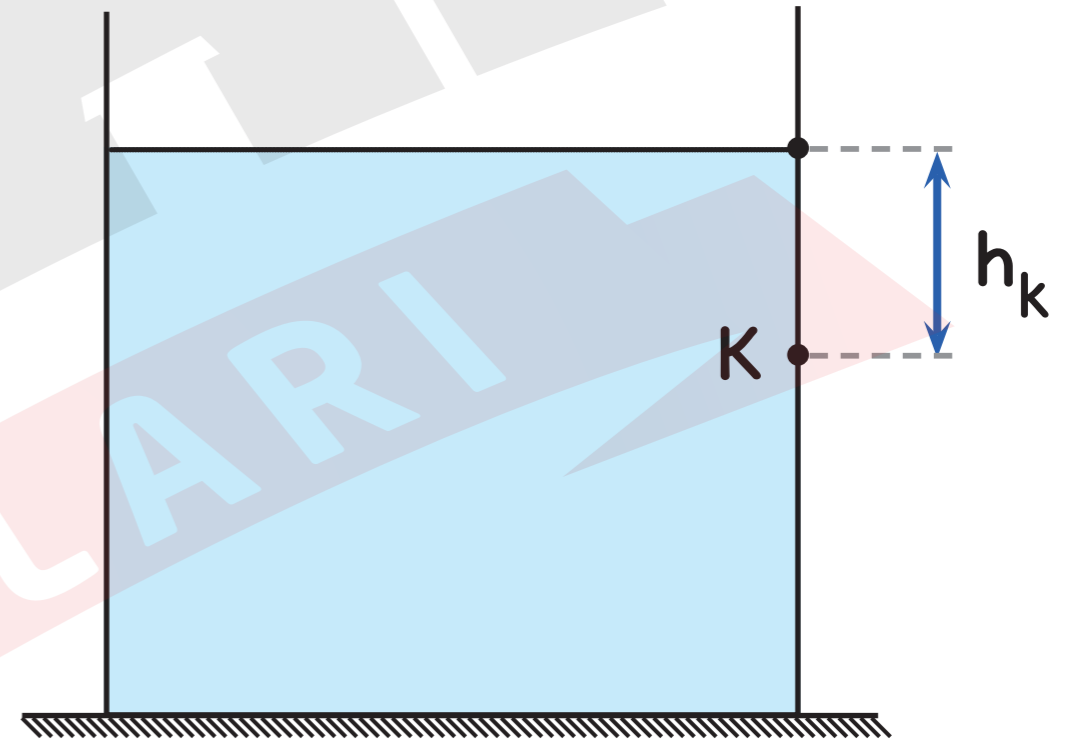
$$p = hdg$$

$$P = h d g \longrightarrow \text{Yerçekimi ivmesi}$$

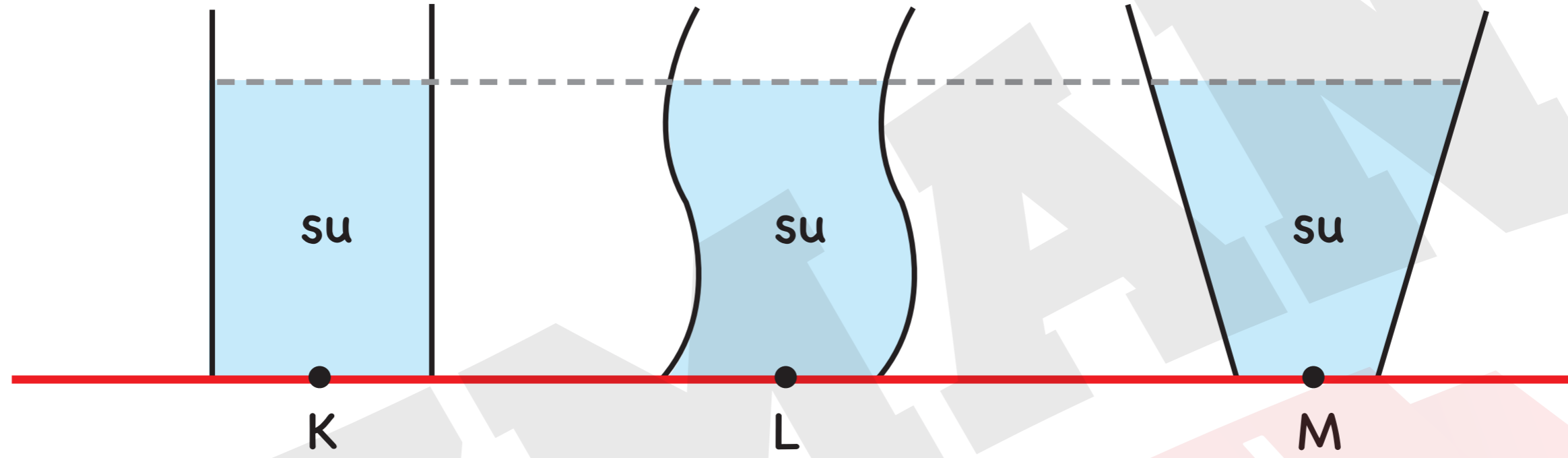
Derinlik

Sıvının özkütlesi

$$P_K = h_K d_{\text{SIVI}} g$$

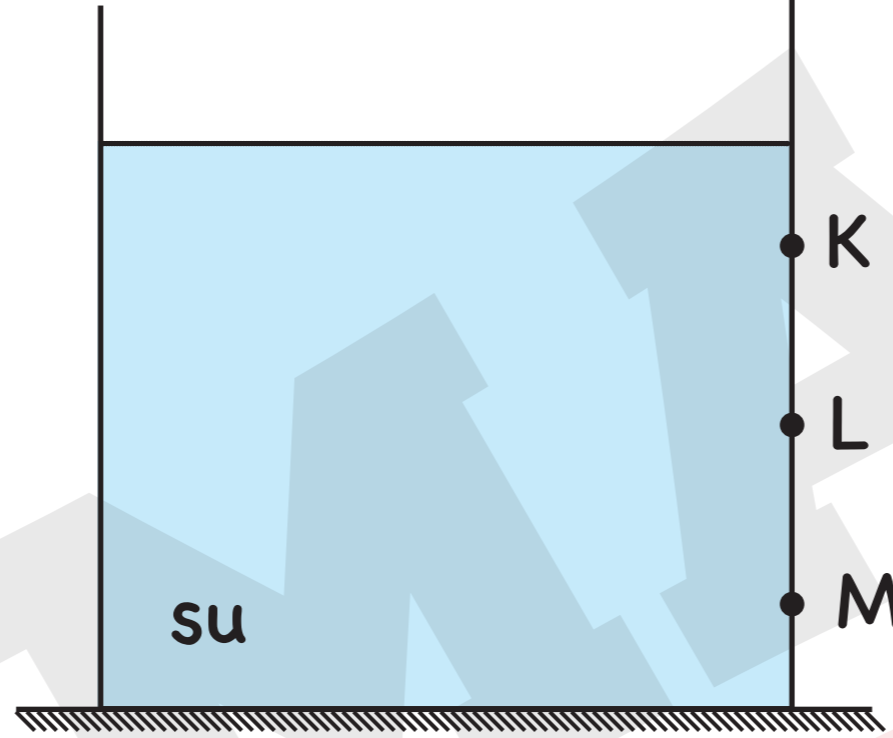

$$P = h \rho g$$

$$P_K = P_L = P_M$$

Sıvı basıncı kabın şekline ve sıvı hacimlerine bağlı değildir.

Örnek:

Düşey kesiti şekildeki gibi olan kaptaki su vardır.

K, L, M noktalarındaki sıvı basınçları P_K , P_L , P_M olduğuna göre P_K , P_L , P_M arasındaki ilişki nedir?

A) $P_K = P_L = P_M$

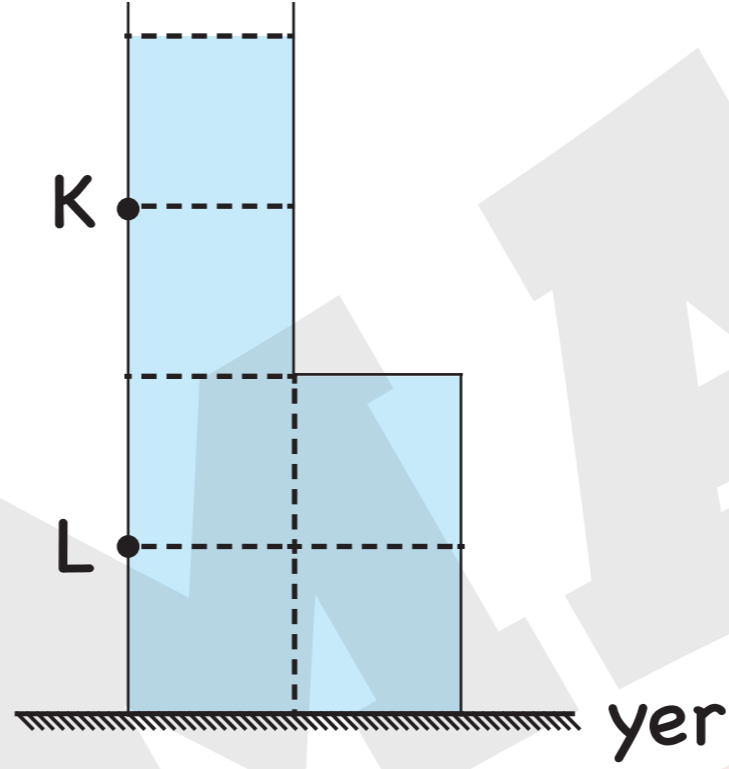
B) $P_K > P_L > P_M$

C) $P_K > P_M > P_L$

D) $P_L > P_M = P_K$

E) $P_M > P_L > P_K$

Örnek:

Düşey kesiti şekildeki gibi olan eşit bölmeli kapta bulunan türdeş sıvının K noktasındaki basıncı P_K , L deki P_L dir.

Buna göre $\frac{P_K}{P_L}$ oranı kaçtır?

A) $\frac{1}{3}$

B) $\frac{2}{3}$

C) 1

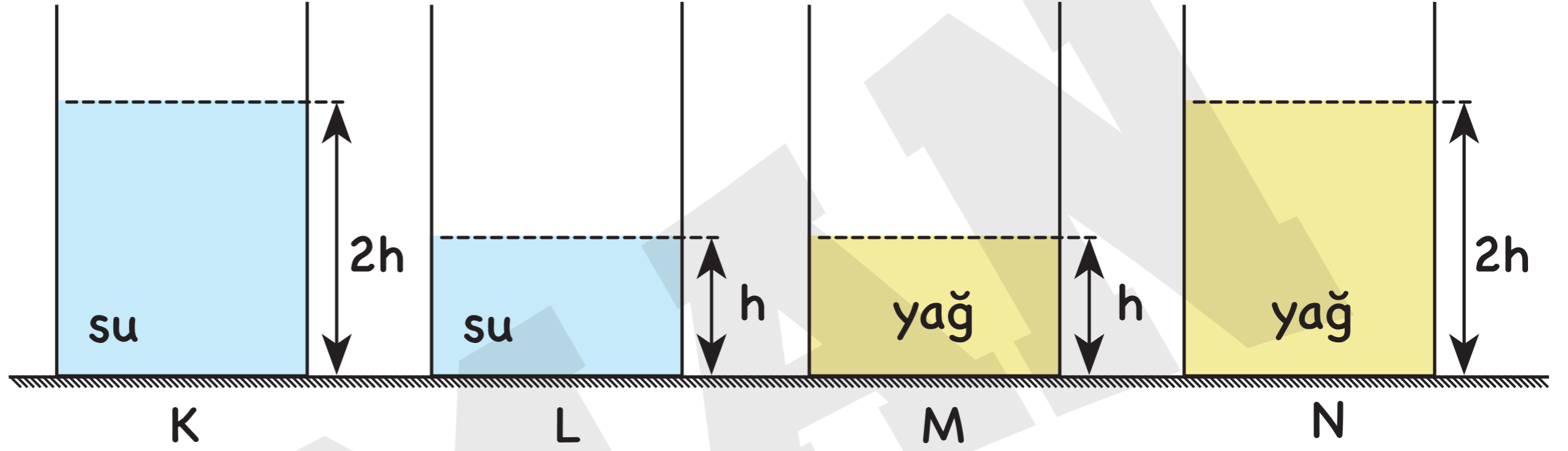
D) 2

E) 1

Örnek:

Bir öğrenci sıvı basıncının sıvının cinsine bağlı olduğunu göstermek istiyor.

Bu öğrencinin yukarıdaki K, L, M, N düzeneklerinden iki tane seçmesi gerekiyor. Öğrencinin seçtiği düzenekler

I. K ve L

II. L ve M

III. K ve N

düzeneklerinden hangileri olabilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve II

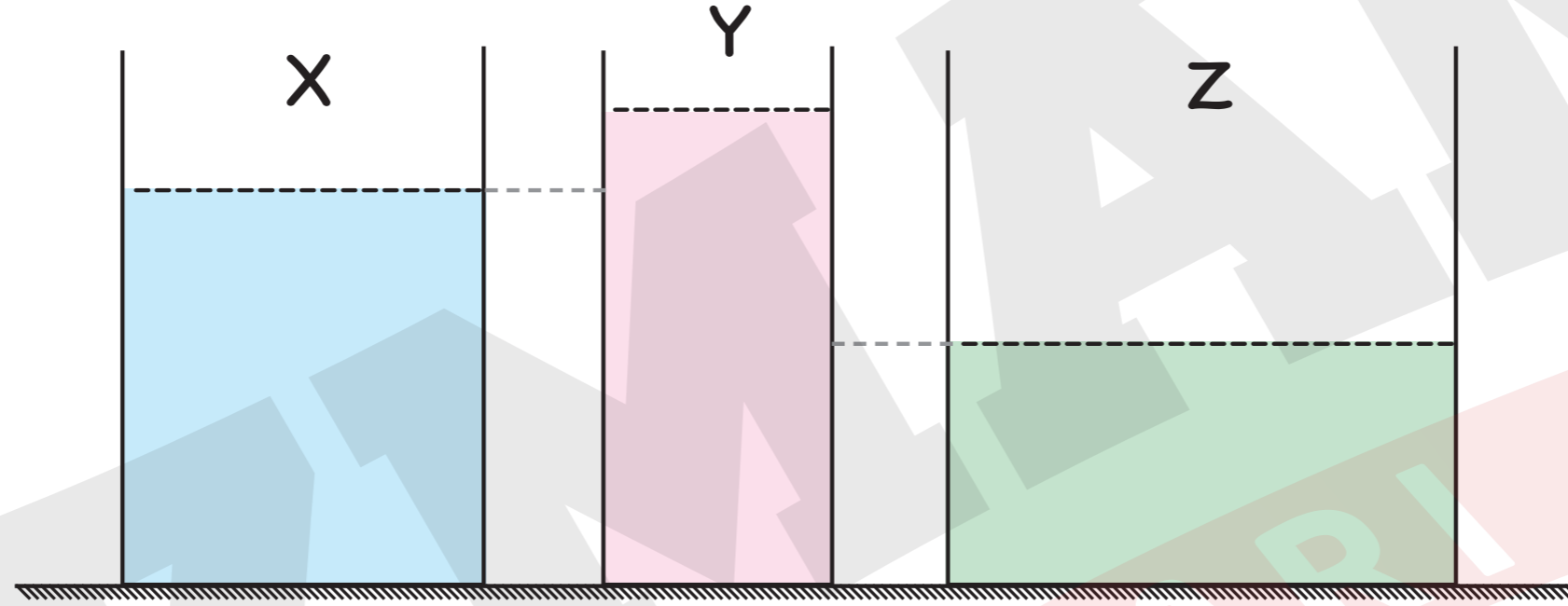
D) I ve III

E) II ve III

Örnek:

Düşey kesitleri şekildeki gibi olan X, Y, Z kaplarında sıvılar vardır.

Bu sıvıların kapların tabanlarına uyguladıkları basınçlar eşit olduğuna göre, sıvıların özkütleleri d_X , d_Y , d_Z arasındaki ilişki nedir?

A) $d_X > d_Y > d_Z$

B) $d_Y > d_X > d_Z$

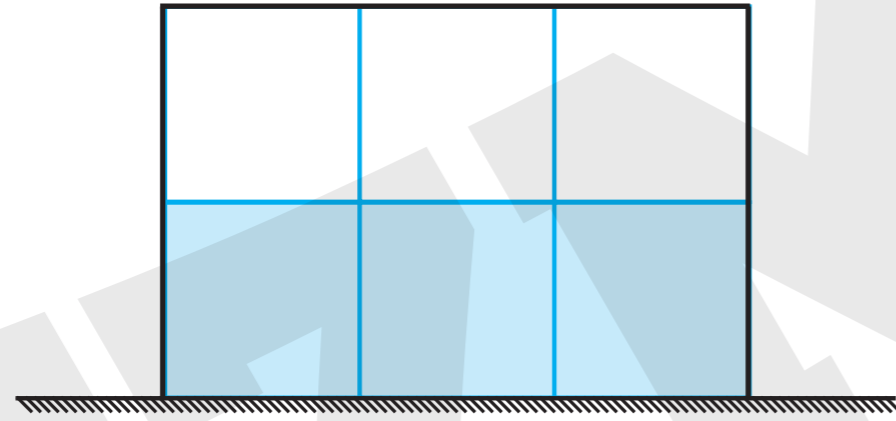
C) $d_X > d_Z > d_Y$

D) $d_Z > d_X > d_Y$

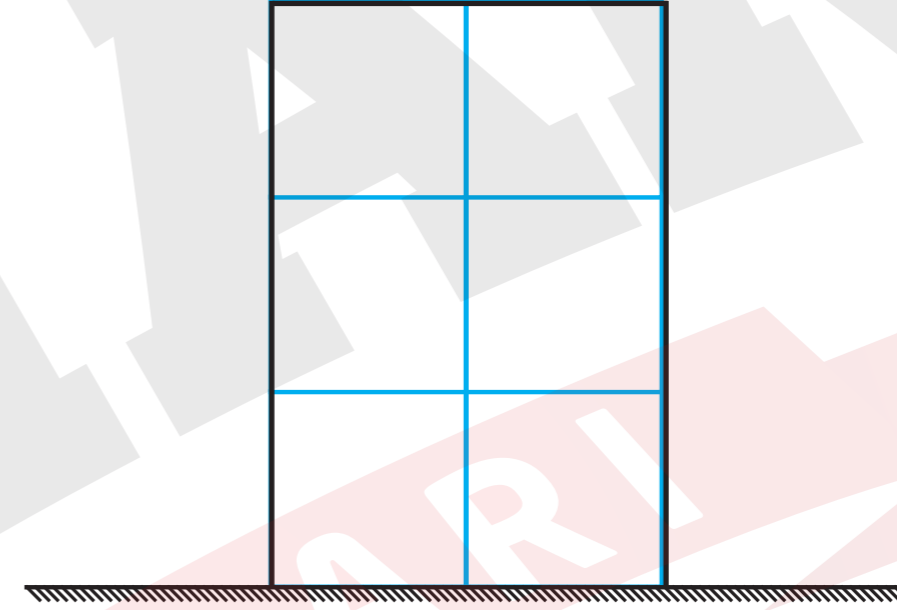
E) $d_Z > d_Y > d_X$

Örnek:

Düşey kesiti Şekil I'deki gibi olan eşit hacim bölmeli kap, yarı yüksekliğine kadar su doludur. Bu durumda kap tabanındaki sıvı basıncı P 'dir.

Şekil I

Şekil II

Buna göre, kap Şekil II'deki konuma getirilirse kap tabanındaki sıvı basıncı kaç P olur?

A) 1

B) $\frac{3}{2}$

C) 2

D) $\frac{5}{2}$

E) 3

Grafikler

